

Тимошенко Т. І. Лексичні особливості англійського молодіжного сленгу (на прикладі неформальних висловлювань американських студентів)

Тимошенко Таїса Іванівна – студентка Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка, спеціальність «Початкова освіта», кафедра іноземних мов і методик їх навчання Київського університету імені Бориса Грінченка

У статті досліджено лексичні особливості англійського молодіжного сленгу. Розглянуто шляхи появи, способи словотвору та функції лексичних одиниць сленгу американських студентів.

Ключові слова: сленг, лексична одиниця, словотвір.

В статье исследованы лексические особенности английского молодежного сленга. Рассмотрены пути появления, способы словообразования и функции лексических единиц сленга американских студентов.

Ключевые слова: сленг, лексическая единица, словообразование.

Lexical peculiarities of the English youth slang have been investigated in the article. Ways of appearance and word-building, functions of American students' slang vocabulary have been considered.

Key words: slang, vocabulary, word-building.

Зміст

- 1 Постановка проблеми
- 2 Аналіз досліджень
- 3 Постановка мети дослідження
- 4 Виклад основного матеріалу
- 5 Висновок
- 6 Список використаних джерел

Постановка проблеми

Мова – це засіб, за допомогою якого культури виражають себе, свою сутність. Вона відображає культурно-історичний фон кожної епохи та, як правило, є цілком зрозумілою тільки людям, що живуть у цю епоху.

Сленг молоді найбільш жваво реагує на всі події в житті. Він підхоплює і відображає нові явища, і сам змінюється в процесі їх перетворень, а відтак, має вплив на використання розмовного варіанту мови, якою відбувається спілкування у повсякденному житті, поступово витісняючи іншу лексику з ужитку. Не виключенням є і сленг американських студентів.

Аналіз досліджень

Проблематика сленгу є предметом постійного наукового пошуку. Поняття сленгу здобуває все більше уваги сучасної філології. Різні його аспекти вивчалися такими дослідниками як Е. Патрідж [12], Г. Менкен [11], І. Гальперін [4], В. Вилюман [3], М. Маковський [7], В. Балабін [1], У. Потятинник [8].

Проте, на даному етапі розвитку лінгвістики та суспільствознавства сленг становить собою ще недостатньо вивчену проблему, яка потребує подальшого дослідження, зокрема це стосується неформальних висловлювань американських студентів.

Постановка мети дослідження

Мета статті – висвітлити лексичні особливості молодіжного сленгу американських студентів.

Виклад основного матеріалу

Сленг визначають як суто розмовну мову, що вважається нижче стандарту мови освічених людей і складається як з нових слів, так і з загальнорозповсюджених, вживаних у спеціальних значеннях, і як сукупність лексем, що використовуються групою осіб нижчих прошарків суспільства і користуються поганою репутацією [7, с. 110].

Студентський сленг – поняття умовне, оскільки кожний університет або коледж має свій, відмінний від інших, лексикон, але, поряд із цим, існує загальний пласт молодіжної студентської лексики.

Студентський сленг відрізняється від сленгів інших типів, тому що [2, с. 37]:

1. Студентські сленгові слова служать для спілкування людей однієї вікової категорії;
2. Студентський сленг відрізняється «заціклованістю» на реаліях світу молоді та студентства. Розглянуті сленгізми відносяться тільки до цього світу, у такий спосіб відокремлюючи його від усього іншого, і найчастіше вони є незрозумілими людям інших вікових категорій. Завдяки знанню такої спеціальної мови, молодь відчуває себе членом замкнутої спільноти;
3. У числі сленгової лексики нерідко зустрічаються і досить вульгарні слова.

Первинним джерелом поповнення сленгу є самі люди, що користуються ним, а також «знавці» або колекціонери сленгу. Крім того, більшість слів, що відносяться до молодіжного сленгу, є похідними від професійних термінів.

Молодіжний, зокрема студентський, сленг по суті являє собою груповий (корпоративний) жаргон. В англійській лексикографічній літературі ця мовна підсистема звичайно включається в спеціальний сленг, протиставлений загальному сленгу, що входить у загальноповживане просторіччя. Молодіжний сленг, як правило, поєднує колективи його носіїв внутрішньо-груповими зв'язками [5, с. 78].

Значну частину молодіжного сленгу становлять лексичні одиниці, які фактично є дублетами нейтральних або розмовних одиниць. Ці лексичні одиниці не актуальні для офіційного спілкування, а є зниженими дублетами-синонімами [10, с. 9] типу:

- ace boon soon, boogerhead, roaddog, chap, pal, fellow – товариш, приятель;
- buddy, guy, chum, mate, friend, associate – друг, компаньон.

До категорії дублетів-синонімів відносимо також власно сленгізми, наприклад, такі як: posse, dogpack, tribe, crew – one's circle of friends – коло друзів; buzz crusher – killjoy – зануда; kill, kari – make fun of – підсміюватися.

Студентська молодь запровадила близько 30% сленгізмів, які являють собою лексику табу, що відноситься до сексуальної сфери [6, с. 10].

Більшу групу молодіжного сленгу становить лексика, пов'язана з уживанням алкоголю і вечірками. Приклади: chill – розслабитися; релаксувати; have arms, chizzil – влаштувати вечірку.

Особливої уваги заслуговує та частина молодіжного сленгу, яка становить емоційно забарвлену лексику, найчастіше з глузливою, іронічною або пародійною конотацією, що загалом характерно для будь-якого професійного жаргону. Наведемо приклади: beef і problem – геморої і проблема; mule with a broom і a very ugly girl – мавпа і дуже некрасива дівчина; fruit і looser, stupid person – валянок і дурень. Як видно з вищенаведених прикладів, в утворенні цих одиниць значну роль грає метафоричний перенос [6, с. 11].

Значну роль у процесі утворення нових лексичних одиниць грають запозичення.

Молодіжний сленг проникний для лексики, запозиченої з інших професійних груп, групових жаргонів і арго та, в свою чергу, служить джерелом запозичень для цих соціальних діалектів. Молодіжні колективи переймають свої інновації в лексиконах груп, що користуються популярністю та служать для них поведінковим орієнтиром. Так, чимало сленгізмів було взято з лексикона наркоманів. Наведемо приклади: hooch, tree, buddak, cripps, doobie, hronik, smokey treat – марихуана; get one's johnny, blaze, burn, pull tubes, play monopoly – палити марихуану [6, с. 11-12].

Неодмінно слід зазначити, що існують деякі випадки іноземних запозичень американського сленгу. Наприклад: chalkie – викладач (вплив австралійського мультиплікаційного персонажу «Old Chalky») [9, с. 59].

Розглянемо способи словотворення американського молодіжного сленгу. Одним із найпоширеніших засобів утворення нових лексичних одиниць є зміна значення первинної лексичної одиниці. У більшості випадків зміна значення спричинена переносом найменування, а саме:

1. метафорою, оскільки метафорика – один з основних засобів сленгового словотвору. Саме за її допомогою утворюються найяскравіші та найуживаніші слова: birdcage – студентський гуртожиток; zombie – втомлена людина. В метафориці часто присутнє гумористичне трактування означуваного: four-eyes – людина в окулярах.
2. метонімією: visit lady Perriam (відвідати леді Перріам) – піти до туалету (леді Перріам подарувала коледжу будинок, де тепер розташований туалет).

Одним із характерних засобів словотвору, передусім для сленгу, є каламбурна підстановка: braniac – інтелектуал.

Американському молодіжному сленгу, на відміну від українського, властиве досить широке застосування таких засобів словотвору як:

1. конверсія: shake-up – тренувальний зал для великого класу (від shake-up – трясти, розворушити).
2. словоскладання: – blue + stocking = bluestocking («синя панчоха», вчена жінка) [9, с. 59].

Поряд з лексико-семантичним словотвором, у слензі широко використовується морфологічний словотвір. Найбільш продуктивним є афіксальний тип словотвору. При утворенні сленгізмів використовуються ті ж суфікси, що й у нейтральній лексиці, але в слензі вони здобувають ширший спектр значень.

В американському слензі найпоширеніший суфікс – er. В середині ХХ ст. цей суфікс став активно використовуватися у мовленні студентів Оксфорду, а потім одержав широке поширення і в інших університетах та коледжах. Наприклад: reader – шпаргалка; sleeper – курс лекцій.

Спостерігається також активний словотвір за допомогою типово іншомовних суфіксів, таких як: 1) -ateria / -eteria: bookateria – книжкова крамниця; bobateria – дамський салон; 2) -ino: in gambolino – азартний гравець; lookerino – красуня.

Більшу групу становлять дієслова, які вживаються в стійкому сполученні з постпозитивами down, off, out, up, around. Найбільш продуктивними є out і up: wash out – не скласти іспити, бути виключеним; button up – замовкнути, припинити розмову. Префіксальний словотвір – не властивий для американського молодіжного сленгу [9, с. 59].

В молодіжному слензі проявляється тенденція до спрощення, до економії мовних зусиль, що виявляється у вживанні коротких слів і скороченні лексичних одиниць. Слова, що піддаються скороченню, складають 12% молодіжних сленгізмів [6, с. 11].

В експресивно забарвлених скороченнях слово змінюється, залежно від конкретної ситуації. Розглянемо способи таких скорочень:

1) Усікання слів: soph = sophomore (другокурсник); zam = exam (іспит), Цей спосіб є дуже поширеним у молодіжному середовищі, коли у висловлюваннях усікається тільки одне зі складових слів, яке несе семантичне навантаження, інше ж – опускається: ret = tobacco cigarette.

2) Ініціальні скорочення. Деякі з них мають конспіративну функцію: B.D.S. = big dick syndrome – самовпевнений. Іноді вони використовуються з метою мовної економії: B.F. = best friend – найкращий друг; – P.= parent – батько. Часто такі форми мають жартівливо-пародійне забарвлення: LS and players – презирливе прізвисько студентів мічиганського коледжу літератури, природничих наук і мистецтв.

3) Стягнення. Вони є досить незвичайними, оскільки розрізняються першими компонентами при утворенні слів, зміст других – повторюється у всіх словах і полягає в натяку на якусь наукову дисципліну [9; с. 59]. Наприклад: zerology – курс пустих лекцій, які можна не відвідувати.

Слід також зазначити, що існує значна кількість сленгових утворень, до складу яких входять числівники і десяткові дроби. Наприклад: 42 (cool, hip) – «кльовий», хіповий, 2,5 – університетський поліцейський або охоронець.

Особливе місце серед одиниць сленгу займає досить велика група сленгізмів, яка представлена вигуками. Вони надають експресивне забарвлення висловлюванню і слугують для безпосереднього вираження почуттів та волевиявлення. Найчастіше вони являють собою короткі вигуки або звуконаслідування та виражають різні ступені: 1) подиву: bonk!, chyaa!, flip mode!, oh my goshness!, shnikies!; 2) згоди: bet!, dude!, shoots for real!, ah... ja!; 3) незгоди: bet!, dude!, negotary!, ta huh!; 4) схвалення: dig that!, cool!, score!,

damm right!; 5) зніяковілості: sqeebs!, erf!; 6) недовіри: badand!; 7) несхвалення: boo!; 8) схвилювання: squish!, woochow!; 9) відрази: shiznet!; 10) вираження радості: woopy-woo!; 11) способів привертання уваги: yo!

Крім цього способу вираження емоцій, існує понад 100 прикметників з оцінною конотацією, які роблять мову молоді експресивною та емоційною [6]. Прикладами прикметників з позитивною конотацією є такі: awesome, bomb, biggity/diggity, boss, brad, chouch, coolarific, doke, dope, fantabulous, groovycool, killer, 42. Негативну конотацію мають такі прикметники як: bunk, bogus, booty, buttery, doobs, schwag, shady, skadip, jankety.

Слід зауважити, що більш розповсюдженою для студентського сленгу є негативна ціннісна орієнтація, загальна для форм спілкування у межах групи та соціальних ситуацій використання сленгу.

Висновок

Існують неоднозначні погляди на термін «сленг», що обумовлюють різне ставлення до нього. Але важко заперечити тому, що сленг, не зважаючи на його дещо фамільярну і часом навіть вульгарну форму, є найяскравішим, найемоційнішим й найпоширенішим стилем мовлення, який реагує на будь-які зміни в житті людей і допомагає їм якнайглибше висловити свої думки та почуття.

У сучасній англійській мові сленг є активною складовою живого розмовного мовлення, складає значну частину її словникового складу, оскільки яскраво відображає різноманіття інтересів суспільства, оцінку окремих явищ носіями мови, які належать до різних соціальних і професійних груп. Він є одним із джерел поповнення лексичного складу мови та одним з елементів культури суспільства.

Список використаних джерел

1. Балабін В.В. Сучасний американський військовий сленг як проблема перекладу / В.В. Балабін. – К. : Логос, 2002. – 316 с.
2. Береговская Н.В. Молодежный сленг : формирование и функционирование / Н.В. Береговская // Вопросы языкознания. – №3. – С. 32-41.
3. Вилюман В.Г. О способах образования слов сленга в современном английском языке / В.Г. Вилюман. – Л. : ЛГПИ им. А.И. Герцена, 1955. – т.3. – С. 47-50.
4. Гальперин И.Р. О термине сленг / И.Р. Гальперин // Вопросы языкознания. – 1956. – № 6. – С. 104-107.
5. Дорда В.О. Американський молодіжний сленг як об'єкт вивчення соціолінгвістики / В.О. Дорда // Матеріали VI Міжвузівської конференції молодих учених. – Донецьк : ДонНУ, 2008. – Т.1 – С. 77 – 81.

6. Коловская Н.А. Особенности функционирования американского студенческого сленга / Н. А. Коловская // Ярославский педагогический вестник. – 2004. – № 2. – С. 9-12.
7. Маковский М.М. Языковая сущность современного английского сленга / М.М. Маковский // Иностранные языки в школе. – 1962. – №4. – 102-113 с.
8. Потятинник У.О. Соціолінгвістичні та прагмастилістичні аспекти функціонування сленгової лексики (на матеріалах періодики США) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04 / Уляна Олексіївна Потятинник. – Львів, 2003. – 246 с.
9. Хасанова Е.В. Об источниках и способах образования школьного и студенческого сленга (на материале англ. яз.) / Е.В. Хасанова // Русская и сопоставительная филология. – 2002. – №2. - С. 57-59.
10. Хомяков В.А. Введение в изучение сленга – основного компонента английского просторечия / В.А.Хомяков. – Вологда: ВГПИ, 1971. – 176 с.
11. Mencken H.L. The American Language / H.L. Mencken. – N.Y. : Alfred A.Knopf Incorporated, 1992. – 333p.
12. Partridge E. Slang To-day and Yesterday / E. Partridge. – London : William Press, 2007. – 484 p.